

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

DİLEKÇE KOMİSYONU

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

GENEL KURUL KARAR CETVELİ

SAYI: 13

**Kamuda Çalışan Engelli ya da Engelli Yakını Bulunan İşçiler için Memurlara Tanınan
Bazı Hakların Verilmesi (Dilekçe No: 1818, 1851)**

DAĞITIM TARİHİ

10/05/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ**Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı****İÇİNDEKİLER**

1. DİLEKÇE VE ÖZETİ.....	1
2. GİRİŞ	2
3. DİLEKÇELERE KONU İDDİA VE TALEPLER	3
4. İLGİLİ MEVZUAT	4
4.1. Anayasa	4
4.2. 4.4.2007 Tarihli ve 5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	4
4.3. 14.7.1965 Tarihli ve 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu	5
4.4. 22.5.2003 Tarihli ve 4857 Sayılı İş Kanunu	6
4.5. Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği	11
5. KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI.....	13
5.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	13
6. ALT KOMİSYONUN YAPTIĞI TOPLANTILAR.....	16
7. KAMU KURUM VE KURULUŞ TEMSİLCİLERİNİN BEYANLARI.....	18
7.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı.....	18
7.2. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı.....	20
7.3. Devlet Personel Başkanlığı	21
7.4. Maliye Bakanlığı.....	22
7.5. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü.....	24
8. USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER	26
8.1. Genel Olarak	26
8.2. Yürürlükteki Mevzuat Hükümleri Açısından.....	26
9. GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ	29

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

1. DİLEKÇE VE ÖZETİ

Dilekçe No	Dilekçe Sahibinin Adı Soyadı ve Adresi	Dilekçe Konusu
1818	Cenap YELBOĞA Yavuz Selim Mah. Kıbrıs Cad. No: 50 Samsat/ADIYAMAN	Kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin yer değiştirmelerine ilişkin düzenleme yapılmasını istiyor.
1851	Rahmi KORKMAZ Atıcılar Mah. Yasemin Sok. No: 14/3 Osmangazi/BURSA	Kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin yıllık ücretli izinlerini istedikleri tarihlerde kullanabilmelerine ilişkin düzenleme yapılmasını istiyor.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

2. GİRİŞ

Dilekçe Komisyonu, kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin yer değiştirme ve yıllık izinlerini istedikleri tarihlerde kullanabilmeleri taleplerini içeren başvuruları, gündemine alarak esastan incelemeyi uygun bulmuştur.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK), İttüzüğün 115 ila 120'nci maddeleri gereğince 01.06.2016 tarihli ve 8 sayılı kararıyla; kamuda çalışan engelli ya da engelli yakını bulunan işçiler için memurlara tanınan bazı hakların verilmesi yönündeki talebin incelenmesi için Manisa Milletvekili İsmail BİLEN, Samsun Milletvekili Orhan KIRCALI ve Bursa Milletvekili Erkan AYDIN'dan oluşan bir alt komisyon kurulmasına ve bu alt komisyonun görevleri ile ilgili olmak kaydıyla 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanunun 8'inci maddesinin ikinci fıkrasında sayılan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile özel kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi almak, ilgilileri çağırıp bilgi almak, idari denetimin yapılmasını istemek, bilirkişi görevlendirmek ve yerinde inceleme yapmak yetkilerini kullanabilmesine karar vermiştir.

Alt komisyon tarafından konu ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından gelen temsilcilerin dinlendiği 10.08.2016 tarihinde bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Alt Komisyon çalışmalarında ve Alt Komisyon Raporu yazımında teknik katkıda bulunmak üzere Dilekçe Komisyonu'nda görevli Yasama Uzmanı Rabia BARITCI görev almıştır.

Alt Komisyon tarafından hazırlanan rapor, DKGK'nın 22.02.2017 tarihli toplantısında görüşülmüş ve aynen kabul edilerek karara bağlanmıştır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

3. DİLEKÇELERE KONU İDDİA VE TALEPLER

Komisyonumuza, kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin yer değiştirme ve yıllık izinlerini istedikleri tarihlerde kullanabilmeleri konusunda gönderilen dilekçelerde;

- “Cenap YELBOĞA” isimli dilekçi, Adıyaman ili Samsat ilçe belediyesinde kadrolu işçi olarak çalıştığını, yatalak durumda bir engelli çocuğunun bulunduğunu, çocuğunun tedavisi için her hafta il merkezine veya Kâhta ilçe merkezine gitmek durumunda kaldığını, tayini için defaatle Valiliğe başvuruda bulunduğunu ancak sonuç alamadığını,
  - “Rahmi KORKMAZ” isimli dilekçi, yirmi bir yıldır belediyede sözleşmeli işçi olarak çalıştığını, engelli bir kızının olduğunu ve kızının hastane kontrolleri için sıklıkla yıllık izin kullanmak durumunda kaldığını belirterek engelli veya engelli yakını olan işçilerin yıllık izinlerini istedikleri tarihlerde kullanabilmelerini temin eden bir düzenlemeye ilgili mevzuatta yer verilmesini istediğini,
- belirtmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

4. İLGİLİ MEVZUAT

4.1. ANAYASA

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı

MADDE 50- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

Küçükler ve kadınlar ile bedenî ve ruhî yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

4.2. 4.4.2007 TARİHLİ ve 5620 SAYILI KAMUDA GEÇİCİ İŞ POZİSYONLARINDA ÇALIŞANLARIN SÜREKLİ İŞÇİ KADROLARINA VEYA SÖZLEŞMELİ PERSONEL STATÜSÜNE GEÇİRİLMELERİ, GEÇİCİ İŞÇİ ÇALIŞTIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN

EK MADDE 2 – (4/4/2015-6645/79 md.) (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve ilgili mevzuatına göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde kırk oranında engelli olduğu belirtilen işçiler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu birinci derece kan hısımları bulunan işçiler, engellilik durumundan kaynaklanan gerekçelere dayalı olarak kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamdaki talepler kamu kurum ve kuruluşlarının kadro imkânları ve teşkilat yapıları dikkate alınarak karşılanır.

(3) İşçinin kendisinin veya birlikte yaşadığı eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının engellilik durumunun tedavisi sebebiyle kurum içinde yer değişikliği talep etmesi hâlinde, yer değiştirme suretiyle atama yapılacak yerin, işçinin ve bu fıkra kapsamındaki yakınlarının engellilik durumuna uygun olması esastır.

(4) Engellilik durumu devam ettiği sürece kurum ve kuruluşlarca isteği dışında işçinin görev yeri değiştirilmez. Engellilik durumu ortadan kalkan işçiler hakkında genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

4.3. 14.7.1965 TARİHLİ ve 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

Yer değiştirme suretiyle atanma

MADDE 72 – (Değişik: 12/5/1982 - 2670/25 md.) Kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmalar; hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiye'nin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılır.

.....

(Ek fıkra: 6/2/2014-6518/10 md.) İlgili mevzuatı uyarınca verilecek rapora göre kendisi, eşi veya birinci derece kan hısımlığı bulunan bakmakla yükümlü olduğu aile fertleri engelli olan memurların engellilik durumundan kaynaklanan yer değiştirme taleplerinin karşılanması için düzenlemeler yapılır.

Mazeret izni

MADDE 104 – (....)

E) (Ek: 20/2/2014-6525/7 md.) Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

Hastalık ve refakat izni:

MADDE 105 – (....)

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

4.4. 22.5.2003 TARİHLİ ve 4857 SAYILI İŞ KANUNU

Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri

MADDE 53 - İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir.

Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

Niteliklerinden ötürü bir yıldan az süren mevsimlik veya kampanya işlerinde çalışanlara bu Kanunun yıllık ücretli izinlere ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İşçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi, hizmet süresi;

- a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara ondört günden,
- b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara yirmi günden,
- c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara yirmialtı günden,

Az olamaz. **(Ek cümle: 10/9/2014-6552/5 md.)** Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün arttırılarak uygulanır.

Ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresi yirmi günden az olamaz.

Yıllık izin süreleri iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile artırılabilir.

Yıllık ücretli izne hak kazanma ve izni kullanma dönemi

MADDE 54 - Yıllık ücretli izine hak kazanmak için gerekli sürenin hesabında işçilerin, aynı işverenin bir veya çeşitli işyerlerinde çalıştıkları süreler birleştirilerek göz önüne alınır. Şu kadar ki, bir işverenin bu Kanun kapsamına giren işyerinde çalışmakta olan işçilerin aynı işverenin işyerlerinde bu Kanun kapsamına girmeksizin geçirmiş bulundukları süreler de hesaba katılır.

Bir yıllık süre içinde 55 inci maddede sayılan haller dışındaki sebeplerle işçinin devamının kesilmesi halinde bu boşlukları karşılayacak kadar hizmet süresi eklenir ve bu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

suretle işçinin izin hakkını elde etmesi için gereken bir yıllık hizmet süresinin bitiş tarihi gelecek hizmet yılına aktarılır.

İşçinin gelecek izin hakları için geçmesi gereken bir yıllık hizmet süresi, bir önceki izin hakkının doğduğu günden başlayarak gelecek hizmet yılına doğru ve yukarıdaki fıkra ve 55 inci madde hükümleri gereğince hesaplanır.

İşçi yukarıdaki fıkralar ve 55 inci madde hükümlerine göre hesaplanacak her hizmet yılına karşılık, yıllık iznini gelecek hizmet yılı içinde kullanır.

Aynı bakanlığa bağlı işyerleri ile aynı bakanlığa bağlı tüzel kişilerin işyerlerinde geçen süreler ve kamu iktisadi teşebbüsleri yahut özel kanuna veya özel kanunla verilmiş yetkiye dayanılarak kurulan banka ve kuruluşlar veya bunlara bağlı işyerlerinde geçen süreler, işçinin yıllık ücretli izin hakkının hesaplanmasında göz önünde bulundurulur.

Yıllık izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller

MADDE 55 - Aşağıdaki süreler yıllık ücretli izin hakkının hesabında çalışılmış gibi sayılır:

a) İşçinin uğradığı kaza veya tutulduğu hastalıktan ötürü işine gidemediği günler (Ancak, 25 inci maddenin (I) numaralı bendinin (b) alt bendinde öngörülen süreden fazlası sayılmaz.).

b) Kadın işçilerin 74 üncü madde gereğince doğumdan önce ve sonra çalıştırılmadıkları günler.

c) İşçinin muvazzaf askerlik hizmeti dışında manevra veya herhangi bir kanundan dolayı ödevlendirilmesi sırasında işine gidemediği günler (Bu sürenin yılda 90 günden fazlası sayılmaz.).

d) Çalışmakta olduğu işyerinde zorlayıcı sebepler yüzünden işin aralıksız bir haftadan çok tatil edilmesi sonucu olarak işçinin çalışmadan geçirdiği zamanın onbeş günü (işçinin yeniden işe başlaması şartıyla).

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

e) 66 ncı maddede sözü geçen zamanlar.

f) Hafta tatili, ulusal bayram, genel tatil günleri.

g) 3153 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan tüzüğe göre röntgen muayenehanelerinde çalışanlara pazardan başka verilmesi gereken yarım günlük izinler.

h) İşçilerin arabuluculuk toplantılarına katılmaları, hakem kurullarında bulunmaları, bu kurullarda işçi temsilciliği görevlerini yapmaları, çalışma hayatı ile ilgili mevzuata göre kurulan meclis, kurul, komisyon ve toplantılara yahut işçilik konuları ile ilgili uluslararası kuruluşların konferans, kongre veya kurullarına işçi veya sendika temsilcisi olarak katılması sebebiyle işlerine devam edemedikleri günler.

ı) **(Değişik: 4/4/2015-6645/35 md.)** Ek 2 nci maddede sayılan izin süreleri,

j) İşveren tarafından verilen diğer izinler ile 65 inci maddedeki kısa çalışma süreleri.

k) Bu Kanunun uygulanması sonucu olarak işçiye verilmiş bulunan yıllık ücretli izin süresi.

Yıllık ücretli iznin uygulanması

MADDE 56 - Yıllık ücretli izin işveren tarafından bölünemez.

Bu iznin 53 üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesi zorunludur.

(Değişik üçüncü fıkra: 14/4/2016-6704/16 md.) Ancak, 53 üncü maddede öngörülen izin süreleri, tarafların anlaşması ile bir bölümü on günden aşağı olmamak üzere bölümler hâlinde kullanılabilir.

İşveren tarafından yıl içinde verilmiş bulunan diğer ücretli ve ücretsiz izinler veya dinlenme ve hastalık izinleri yıllık izne mahsup edilemez.

Yıllık ücretli izin günlerinin hesabında izin süresine rastlayan ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri izin süresinden sayılmaz.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Yıllık ücretli izinleri işyerinin kurulu bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara istemde bulunmaları ve bu hususu belgellemeleri koşulu ile gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere işveren toplam dört güne kadar ücretsiz izin vermek zorundadır. İşveren, işyerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izinlerini gösterir izin kayıt belgesi tutmak zorundadır.

(Ek fıkra: 10/9/2014-6552/6 md.) Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği hâlde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.

Yıllık izin ücreti

MADDE 57 - İşveren, yıllık ücretli iznini kullanan her işçiye, yıllık izin dönemine ilişkin ücretini ilgili işçinin izine başlamasından önce peşin olarak ödemek veya avans olarak vermek zorundadır.

Bu ücretin hesabında 50 nci madde hükmü uygulanır.

Günlük, haftalık veya aylık olarak belirli bir ücrete dayanmayıp da akort, komisyon ücreti, kâra katılma ve yüzde usulü ücret gibi belirli olmayan süre ve tutar üzerinden ücret alan işçinin izin süresi için verilecek ücret, son bir yıllık süre içinde kazandığı ücretin fiili olarak çalıştığı günlere bölünmesi suretiyle bulunacak ortalama üzerinden hesaplanır.

Ancak, son bir yıl içinde işçi ücretine zam yapıldığı takdirde, izin ücreti işçinin izine çıktığı ayın başı ile zammın yapıldığı tarih arasında alınan ücretin aynı süre içinde çalışılan günlere bölünmesi suretiyle hesaplanır.

Yüzde usulünün uygulandığı yerlerde bu ücret, yüzdelerden toplanan para dışında işveren tarafından ödenir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Yıllık ücretli izin süresine rastlayan hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil ücretleri ayrıca ödenir.

İzinde çalışma yasağı

MADDE 58 - Yıllık ücretli iznini kullanmakta olan işçinin izin süresi içinde ücret karşılığı bir işte çalıştığı anlaşılırsa, bu izin süresi içinde kendisine ödenen ücret işveren tarafından geri alınabilir.

Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti

MADDE 59 - İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücreti, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödenir. Bu ücrete ilişkin zamanaşımı iş sözleşmesinin sona erdiği tarihten itibaren başlar.

İşveren tarafından iş sözleşmesinin feshedilmesi halinde 17 nci maddede belirtilen bildirim süresiyle, 27 nci madde gereğince işçiye verilmesi zorunlu yeni iş arama izinleri yıllık ücretli izin süreleri ile iç içe giremez.

İzinlere ilişkin düzenlemeler

MADDE 60 - Yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterilir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Mazeret izni

EK MADDE 2 – (Ek: 4/4/2015-6645/35 md.) İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilir.

İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveynden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.

4.5. YILLIK ÜCRETLİ İZİN YÖNETMELİĞİ

İzin İsteğinin Zamanı

MADDE 7 - İşçi yukarıdaki maddelere göre hak ettiği yıllık ücretli iznini, kullanmak istediği zamandan en az bir ay önce işverene yazılı olarak bildirir.

İşveren veya işveren vekilleri, bu istekleri Yönetmeliğin 15 inci maddesinde sözü geçen izin kuruluna veya 18 inci maddesinde belirtilen kişilere bildirir.

İzin İsteği ve Verilmesi

MADDE 8 - İşçi yıllık izin isteminde, adını soyadını, varsa sicil numarasını, iznini hangi tarihler arasında kullanmak istediğini ve ücretsiz yol izni isteyip istemediğini yazar.

İzin kurulu veya işveren, işçinin istediği izin kullanma tarihi ile bağlı değildir. Ancak, izin sıra ve nöbetleşmesini göstermek üzere söz konusu kurulca düzenlenecek çizelgeler işçinin talebi ve iş durumu dikkate alınarak hazırlanır.

Aynı tarihe rastlayan izin isteklerinde; işyerindeki kıdem ve bir önceki yıl iznini kullandığı tarih dikkate alınarak öncelikler belirlenir.

Yol izni alanlar bu süreyi kullanmadan işe dönerlerse, işveren bunları anılan sürenin bitiminden önce işe başlatmayabilir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

İzin Kurulunun Oluşumu

MADDE 15 - İşçi sayısı yüzden fazla olan işyerlerinde işveren veya işveren vekilini temsilen bir, işçileri temsilen iki kişi olmak üzere toplam üç kişiden oluşan izin kurulu kurulur.

Kurula işveren temsilcisi başkanlık eder. Kurulun başkanı dışında kalan işçi üyeleri ve yedekleri işyerinde varsa, işyeri sendika temsilcileri tarafından seçilir.

Sendika temsilcileri seçilmemiş işyerinde izin kurulunun işçi üyeleri ve yedekleri, o işyerindeki işçilerin yarısından bir fazlasının katılacağı bir toplantıda açık oyla seçilir. İzin kurulu başkanı ile üye ve yedekleri işyerinde işveren tarafından ilan edilir. Asil üyelerin yokluğunda yedeklerin biri başkanın çağrısı üzerine toplantıya katılır.

Herhangi bir nedenle eksilen üye ve yedekler aynı şekilde tamamlanır. İzin kurulu üyelerinin seçimi iki yılda bir yapılır. Yeni izin kurulu üyeleri seçilinceye kadar eski kurul üyeleri görevine devam eder.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra yeni açılacak işyerlerinde seçim, işyerlerinin faaliyete geçtiği tarihi takip eden bir yıl içerisinde yapılır.

İzin Kurulu Bulunması Zorunlu Olmayan İşyerleri

MADDE 18 - İşçi sayısı yüzden az olan işyerlerinde; izin kurulunun görevleri, işveren veya işveren vekili veya bunların görevlendireceği bir kişi ile işçilerin kendi aralarında seçecekleri bir temsilci tarafından yerine getirilir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

5. KAMU KURUMLARININ YAZILI AÇIKLAMALARI

Komisyonumuza gelen ve söz konusu iddiaları içeren dilekçe konusu şikayetle ilgili olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından yazı ile bilgi talep edilmiştir. Bahse konu dilekçe ile ilgili Bakanlığın yazılı cevaplarındaki hususlar aşağıdaki alt başlıklarda özetlenmiştir.

5.1. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

**5.1.1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü'nün
18/05/2016 tarihli ve 12257 sayılı yazısı aşağıdaki şekildedir:**

Kamuda çalışan ve engelli yakını bulunan işçilerin yıllık ücretli izinlerinin talep ettikleri tarihler arasında kullanılmasını sağlayan mevzuat değişikliği yapılması konusundaki ilgi dilekçeniz incelenmiştir.

Anayasanın 50. maddesinde, dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve yıllık ücretli izin hakları ve koşullarının kanunla düzenleneceği hükme bağlanmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun "Yıllık Ücretli izin hakkı ve izin süreleri" başlıklı 53. maddesinde, işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceği, yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresinin, hizmet süresi;

a) Bir yıldan beş yıla kadar (beş yıl dahil) olanlara ondört günden,

b) Beş yıldan fazla onbeş yıldan az olanlara yirmi günden,

c) Onbeş yıl (dahil) ve daha fazla olanlara yirmialtı günden,

az olamayacağı, yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün artırılarak uygulanacağı, ancak onsekiz ve daha küçük yaştaki işçilerle elli ve daha yukarı yaştaki işçilere verilecek yıllık ücretli izin süresinin yirmi günden az olamayacağı, yıllık izin sürelerinin iş sözleşmeleri ve toplu iş sözleşmeleri ile artırılabilmesi öngörülmüştür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Yıllık ücretli izin uygulaması ile ilgili usul ve esaslar ise 4857 sayılı İş Kanununun 53, 54, 55, 56, 57, 58 ve 59. maddeleri ile 60. maddesine dayanılarak hazırlanan ve 03/03/2004 tarihli, 25391 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinde düzenlenmiştir.

Söz konusu Yönetmeliğin “İzin isteğinin zamanı” başlıklı 7. maddesinde, “İşçi yukarıdaki maddelere göre hak ettiği yıllık ücretli iznini, kullanmak istediği zamandan en az bir ay önce işverene yazılı olarak bildirir.

İşveren veya işveren vekilleri, bu istekleri Yönetmeliğin 15 inci maddesinde sözü geçen izin kuruluna veya 18 inci maddesinde belirtilen kişilere bildirir.” denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “İzin isteği ve verilmesi” başlıklı 8. maddesinde de, “İşçi yıllık izin isteminde, adını soyadını, varsa sicil numarasını, iznini hangi tarihler arasında kullanmak istediğini ve ücretsiz yol izni isteyip istemediğini yazar.

İzin kurulu veya işveren, işçinin istediği izin kullanma tarihi ile bağlı değildir. Ancak izin sıra ve nöbetleşmesini göstermek üzere söz konusu kurulca düzenlenecek çizelgeler işçinin talebi ve iş durumu dikkate alınarak hazırlanır.

Aynı tarihe rastlayan izin isteklerinde; işyerindeki kıdem ve bir önceki yıl iznini kullandığı tarih dikkate alınarak öncelikler belirlenir.

Yol izni alanlar bu süreyi kullanmadan işe dönerlerse, işveren bunları anılan sürenin biliminden önce işe başlatmayabilir.” hükmü öngörülmüştür.

Bütün bunlara göre, izin kurulu veya işveren, işçinin istediği izin kullanma tarihi ile bağlı değildir. Ancak, söz konusu kurulca düzenlenecek çizelgeler işçinin talebi ve iş durumu dikkate alınarak hazırlanır.

Diğer taraftan, engelli yakını bulunan işçilerin yıllık ücretli izinlerini talep ettikleri tarihler arasında kullanması hususu taraflar arasında yapılan iş sözleşmesinde veya toplu iş sözleşmesinde düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

İş mevzuatının uygulaması ile ilgili somut şikayetlerinizin bulunması ve bunların idari yönden incelenmesini istemeniz halinde, şikayete konu işyerinin açık unvan ve adresini belirtmek suretiyle işyerinin bulunduğu ildeki Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne veya Bakanlığımıza dilekçe ile başvurmanız mümkün bulunmaktadır.

Ancak, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununa göre, işçilerle işverenler arasında hizmet akdinden, toplu iş sözleşmesinden veya İş Kanununa dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının kesin olarak çözüme bağlanması görev ve yetkisi iş mahkemelerine ait bulunmaktadır.

Bilgilerinize sunulur.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

6. ALT KOMİSYONUN YAPTIĞI TOPLANTILAR

Alt Komisyonun 15.6.2016 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda Manisa Milletvekili İsmail BİLEN alt komisyon başkanlığına seçilmiştir. Alt Komisyon tarafından yapılan toplantılar ile bu toplantılara Komisyonu bilgilendirmek üzere katılan ve katkıda bulunan kurum, kuruluş ve ilgili uzman şahıslar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Alt Komisyon Toplantıları ve Toplantıya Katılıp Görüşlerinden Yararlanılan Kişiler Tablosu		
Yapılan Toplantılar	Toplantıya Katılan Kurum/Kuruluş ve Sivil Toplum	Katılımcılar
1. Toplantı 15.06.2016	Alt Komisyon Üyesi	Manisa Milletvekili İsmail BİLEN
	Alt Komisyon Üyesi	Samsun Milletvekili Orhan KIRCALI
	Alt Komisyon Üyesi	Bursa Milletvekili Erkan AYDIN
2. Toplantı 10.08.2016	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü	Hicret BOZOKLU Mevzuat ve Bireysel İş İlişkileri Daire Başkanı
	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğü	Ekrem YILDIZ Şube Müdürü
	Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	Sinan GERGİN Uzman

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Alt Komisyon Toplantıları ve Toplantıya Katılıp Görüşlerinden Yararlanılan Kişiler Tablosu- Devam		
Yapılan Toplantılar	Toplantıya Katılan Kurum/Kuruluş ve Sivil Toplum	Katılımcılar
2. Toplantı 10.08.2016	Devlet Personel Başkanlığı	Hatice TATLI Uzman
	Maliye Bakanlığı	Engin BİTER Daire Başkanı
	Maliye Bakanlığı	Tunç BENDERLİOĞLU Uzman
	Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü	Mehmet Fatih GEYİM Mevzuat ve Strateji Geliştirme Daire Başkanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

7. KAMU KURUM VE KURULUŞ TEMSİLCİLERİNİN BEYANLARI

7.1. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Alt Komisyonun 10.08.2016 tarihli toplantısında,

7.1.1. Çalışma Genel Müdürlüğü Mevzuat ve Bireysel İş İlişkileri Daire Başkanı
Hicret BOZOKLU tarafından;

- Kamuda 50 ve daha fazla işçi çalıştıran iş yerlerinde mevcut kadronun % 4'ünün, özel sektörde yüzde % 3'ünün engellilere verilmesi gibi engellilere yönelik bazı pozitif düzenlemeler olsa da uygulamada konuyla ilgili bazı sıkıntıların yaşandığı,
- Özellikle özel sektörde Kanunun emrettiği % 3 kadro ayırmaya tam olarak uyulmadığı, bu durumun iş müfettişlerince yapılan denetimlerde tespit edildiği ve ağır para cezalarının uygulandığı,
- İşverenlerin zorunlu engelli istihdamına ilişkin sayıları yüksek buldukları, özellikle bazı vilayetlerde ve bazı iş kollarında bu oranda istihdamda zorluk çekildiği, hatta istihdam etme yerine parasal olarak katkıda bulunma müracaatında bulunan işverenlerin olduğu,
- Çeşitli sebeplerden dolayı engelli istihdamına yönelik bir direnç olduğu, engellilerle ilgili daha fazla yasal düzenleme yapılmasının piyasada engelli istihdamına karşı katılım oluşturabileceği,
- Benzer şekilde kadınlarla ilgili yüce Meclis tarafından doğum izni, doğum sonrası izni gibi gerçekleştirilen pozitif düzenlemelerin özellikle özel sektörde piyasa katılımına neden olarak kadın istihdamının azaltılmasına neden olduğu,
- Bu dilekçe sahibinin durumunda; belediyede çalışan bir işçinin geçmek istediği kamu kurumuna müracaat ederek, valiliğe, üniversiteye ya da o ildeki, ilçedeki herhangi bir kamu kurumuna naklen geçmek istemesi, ilgili kamu kurumunun boş unvanının olması ve Maliye Bakanlığının da uygun görüşünün alınması halinde engelli çalışanın ya da herhangi bir çalışanın yer değiştirmesinin mümkün olduğu ancak bu durumu yasalarla daha zorlayıcı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

hâle getirmenin engelli vatandaşların istihdamında ya da kamunun idaresinde daha büyük zorluklara yol açabileceği,

- Ayrıca İş Kanununun, uygulamasında kamu ve özel sektör ayrımı öngörülmediği, özel sektörü zaten zorlayamayacakları, kamu sektörünü daha fazla zorlamanın kamu düzenine sıkıntı getireceği düşüncesinde oldukları, zaten kamunun uygun görmesi hâlinde mevzuatın naklen geçişler için uygun olduğu, naklen geçişlerin kurumların karşılıklı uygun görmesine bağlı olduğu, bir kamu kurumundan başka bir kamu kurumuna naklen geçilmek istendiğinde müracaat edilen kurumun norm kadrosunun buna uygun olması, atama amirinin uygun görmesi ve çalışılmakta olan kurumun da kişinin ayrılmasına izin vermesi hâlinde yasal bir engelin bulunmadığı, ancak belediyelerden kamu kurumlarına geçişte iki kurumun uygun görmesi dışında Maliye Bakanlığının da uygun görmesi gerektiği,
- Asgari ücretin temel ücret olduğu, bunun üzerindeki ücretlerin de taraflar arasında belirlendiği, aynı iş yerinde olmalarına rağmen farklı ücretler alan işçilerin olabildiği, toplu iş sözleşmesi yoksa o iş yerine hangi ücret baremiyle gitmişse işverenin o ücreti ödeyeceği, büyükşehir belediyelerinde toplu iş sözleşmesi ve sendikanın olduğu, ilçe belediyelerinde de sözleşmenin olduğu,
- 5620 sayılı Kanunun sadece kamuda sürekli işçi kadrosunda çalışanlar için getirilen bir düzenleme olduğu, nakil talebini karşılamak için düzenleme yapılacaksa tüm kamu kurum ve kuruluşlarını kapsaması, usul ve esaslarının da Maliye Bakanlığınca belirlenmesi gerektiği,
- Özellikle Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'ndeki belediyelerden 6111 sayılı Kanunla diğer kamu kurumlarına geçiş esnasında büyük oranda ücret fazlalaşması olduğu, düzenleme yapılması halinde bu durumun suistimallere yol açacağı, bir belediyeden başka belediyeye geçerken kişinin ücreti yükseltilerek gönderilebileceği, gittiği yerde ayrıldığı belediye hakkını kullanacaksa bu yönetime başvurulabileceği ya da gittiği yerde ücret daha fazlaysa oradaki ücreti almanın İş Kanunu yönünden de hakkı olduğu ancak gittiği belediyede ücreti düşecekse dava açabileceği, geldiği yerde ücretinin daha yüksek olduğunu, toplu sözleşmesinin daha yüksek olduğunu, kaybettiği haklarının verilmesini kısaca rızasıyla

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

gitse bile kişinin sonradan dava açabileceği, çalışma hayatının bununla ilgili açılmış davalarla dolu olduğu,

- Yıllık izin kullanma hakkının işverene ait olduğu, özel sektörde bu alanda sorunlar yaşanıyor olsa da kamuda yıllık ücretli izin konusunda çok sorun yaşanmadığı, kamuda çalışan bir engelli veya engelli yakınına yıllık iznini kullanması hususunda daha esnek ve anlayışlı davranıldığı, bir engelli veya engelli yakınının yıllık iznini istedikleri tarihler arasında kullanmasına kamudaki bir idarecinin zorluk çıkarmasının çok karşılaşılan bir durum olmadığı, ancak kişinin veya yakınının engelliliği devam eden bir durumsa buradaki sağlık sorunun zaten yıllık izin süresiyle çözülemeyeceği,
- Ayrıca, kamuda yıllık izin kullanma hususunda engelli veya engelli yakınının istediği zaman yıllık izin kullanmasıyla ilgili toplu sözleşmeye bir hüküm konulabileceği,

belirtilmiştir.

7.1.2. Çalışma Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Ekrem YILDIZ tarafından;

- İş Kanuna 2015 yılında eklenen ve ister kamuda ister özel sektörde olsun, bütün işçileri kapsayan “*İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregelen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveyninden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.*” şeklindeki düzenlemenin bir nebze de olsa bu ihtiyacı karşılamaya yönelik olarak yapıldığı,

belirtilmiştir.

7.2. AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

Alt Komisyonun 10.08.2016 tarihli toplantısında

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

7.2.1. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Uzmanı Sinan GERGİN tarafından;

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak, dezavantajlı grupların ve özelde engellilerin istihdamına yönelik yeni kuralların çalışma barışını ve çalışma hayatını o kadar da riske atacağını düşünmedikleri,
- Kurumlar arası naklen geçişin kolay olmadığı, kurumların bu konuda inisiyatif alamadıkları, bu konuda Bakanlıklarına çok sayıda dilekçe geldiği, engelli vatandaşların birçok kuruma başvurdukları halde kadro yetersizliği gibi gerekçeler gösterilmeden ya da mevzuata uymadığı gerekçesiyle başvurularının reddedildiği, 5620 sayılı Kanunun ek 2'nci maddesinin kurum içi yer değiştirme konusunu düzenlediği, üzerinde tartışılan dilekçenin ise kurum içi yer değiştirme talebi olmayıp, iki farklı belediye arasında geçiş talep eden bir dilekçe olduğu, dolayısıyla mevcut mevzuatın buna izin vermediği,
- Kamudaki bir engelli işçi veya yakınının yıllık ücretli izinlerini istediği tarihler arasında kullanamadığı yönünde şikayet içeren bir başvuruyla karşılaşmadıkları, toplu iş sözleşmesine konulacak bir hükümle sorunun aşılabileceği,

belirtilmiştir.

7.3. DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI

Alt Komisyonun 10.8.2016 tarihli toplantısında;

7.3.1. Devlet Personel Başkanlığı Uzmanı Hatice TATLI tarafından;

- 5620 sayılı Kanuna eklenen maddeyle kamuda çalışan engelli işçi ile ağır engelli yakını bulunan işçinin kurum içi yer değişikliğine izin verildiği ancak kurumlar arası nakline ilişkin herhangi bir düzenlemenin olmadığı,
- Devlet memurları açısından engelli veya engelli yakını bulunan memurların kurum içi yer değişikliği hakkına sahip olduğu, bu durumun Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'te 2014 yılında düzenlendiği, engelli veya ağır engelli yakını bulunan memurların kurumlarının teşkilatlarının olması halinde talep ettikleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

yere gitme haklarının olduğu, bu durumda kurumun takdir yetkisinin dahi bulunmadığı, örneğin Millî Eğitim Bakanlığında bir ilden diğer bir ile yer değişikliği talebinde bulunulduğunda kurumun kişinin bu talebini yerine getirdiği,

- Engelli veya engelli yakını bulunan memurların genel hükümlere göre kurumlar arası geçişlerinin mümkün olduğu, yani memurun bir kurumdan diğer kuruma her iki kurumun da uygun görmesi halinde gidebildiği ancak bunun idarenin takdirine bağlı olduğu, bu duruma ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda özel bir düzenlemenin bulunmadığı, böyle bir düzenleme yapmanın avantajları olabileceği gibi dezavantajlarının da olabileceği, engelli memur çalıştırma veya ona maaş vermenin yanında kişinin yürüteceği kamu hizmetinin de önemli olduğu, yer değişikliğinde hizmet gerekleri açısından da durumu değerlendirmek gerektiği her iki kurumun da yer değişikliği talebini uygun görmesi halinde memurun yer değiştirebileceği ancak kurumların takdiri dışında zorunlu olarak engelli veya engelli yakını olan memurun diğer kuruma naklen geçişine Devlet Personel Başkanlığı olarak olumlu bakmadıkları,

belirtilmiştir.

7.4. MALİYE BAKANLIĞI

Alt Komisyonun 10.8.2016 tarihli toplantısında;

7.4.1. Maliye Bakanlığı Daire Başkanı Engin BİTER tarafından;

- Engelli yakınının tedavi sürecinin Kâhta Belediyesine veya Adıyaman'a tayininin çıkması halinde de devam edeceği, kişinin hastaneye gitmesi, işten uzak kalması gibi durumların varlığını koruyacağı, böyle bir yer değişikliğinin yol ve konaklamayla ilgili sıkıntıları bertaraf edebileceği, yani sorunun kısmen çözülebileceği,
- Engelli veya engelli yakını olan işçilerin kurumlar arası yer değişikliği yapmasına imkan tanıyan bir düzenleme yapılması halinde bazı sorunların ortaya çıkabileceği, işçilerde bireysel ve toplu sözleşmeler olduğu, ücretlerin bu sözleşmelere göre belirlendiği, toplu sözleşme yapılan bir kurumdan toplu sözleşme yapılan başka bir kuruma geçilmesi veya toplu sözleşme olmaması gibi durumlarda bu kişilerin ücret ve mali haklarının

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

belirlenmesinde sorunlar yaşanacağı, Samsat Belediyesinde daha yüksek ücret alan bir işçinin Adıyaman Belediyesinde emsali işçinin düşük ücret alması halinde ücretin nasıl eşitleneceği sorunuyla karşılaşılacağı, bu durumun yüksek ücretli yerlere doğru talep doğurabileceği,

- Belediyelerde, kaç kişi çalıştırılabileceğinin norm kadrolarla belirlendiği, ayrıca mevzuatta en az çalıştırılması gereken engelli kadrolarının da bulunduğu, yapılacak olan düzenleme zorunlu engelli istihdamını etkileyeceğinden kurumu bu açıdan sıkıntıya düşürebileceği,
- Kurum içi geçişlerde bazı bakanlıklarda sıkıntılarla karşılaşılabilmesi, örneğin Tarım Bakanlığının ilçe teşkilatı ve il teşkilatı olduğu, kurum içi yer değişikliği durumunda ilçeden ile gitme şansı olabileceği, ancak ilçe teşkilatı olmayan bakanlık birimleri ve idari yapılarda bu durumun sorun olabileceği, ilçeden ile geçme durumunda sadece belediyelerde değil diğer kurumlarda da sorunlarla karşılaşılabilmesi,
- İş Kanunu açısından kamu işçisi ile özel işçi arasında ayrım olmadığı, başka bir kuruma geçiş hususu özel sektör açısından ele alındığında örneğin A ilçesinde X firmasında çalışan bir işçinin başka bir ilçeye veya başka bir ildeki başka bir firmaya geçmesi durumunda önce çalıştığı iş yerindeki haklarının korunmadığı, özel sektörde böyle bir mekanizmanın olmadığı, iş hukuku açısından da ücret, kıdem tazminatı, yıllık izin ve buna benzer tüm hakların toplu sözleşmeyle belirlendiği bu sebeple bu tür geçişlerde sıkıntı yaşanacağı, işverenin değiştirilmesi durumunda kamuda önceki işveren tarafından verilen hakların devam ettirilmesi gibi bir kaygı taşınacağı ancak bunun genel mekanizmada olmadığı,
- Nakil hakkı açısından işçi ve memurları ayrı değerlendirmek gerektiği, memurların ücret rejimlerinin belli esaslara bağlandığı, bazı kurumlarda farklı uygulamalar olsa da 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle bu farklılıkların kaldırıldığı, A belediyesinde çalışan bir memur ile herhangi bir ildeki bakanlıktaki memurun maaşının aynı olduğu, ancak işçilerde bireysel sözleşme ve toplu iş sözleşmesi olduğu ve her birinin özel ücret rejimi ve mali hakları olduğu için işçilerin yer değiştirme durumlarının memurlarinki gibi değerlendirilemeyeceği,
- Yıllık ücretli izinlerin istenilen tarihlerde kullanılabilmesi konusunda ise işverenin en yoğun olduğu dönemde kişinin izin talep etmesinin esasen kendisinin aleyhine olacağı, bu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

durumda işverenin bir şekilde iş sözleşmesini sona erdirebileceği, lehe bir düzenleme yapma amaçlanırken kişilerin aleyhine bir durumun da ortaya çıkabileceği, bunun iyi değerlendirilmesi gerektiği,

7.4.2. Maliye Bakanlığı Uzmanı Tunç BENDERLİOĞLU tarafından;

- 6111 sayılı Kanun ve 6360 sayılı Büyükşehir Kanunuyla kapatılan belediyelerdeki ya da il özel idarelerindeki personelin havuza alındığı, 6111’de ihtiyaç fazlası işçilerin devredildiği, kişiler mağdur olmasın diye koruma mekanizmaları getirildiği ancak uygulamada bazı suiistimallerin yaşandığı özellikle devirden önce yüksek ücretlerin veya yüksek mali ve sosyal haklar verilerek kişilerin havuza devredildiği durumlarla karşılaştıkları, örneğin 2.000 TL ücret alan bir işçinin devir tarihine gelirken bir anda bireysel sözleşme veya toplu sözleşmedeki bir değişiklikle 5.000 TL, 6.000 TL aldığı, kıdem tazminatının tavandan ödendiği durumlarla karşılaştıkları, bazı belediyeler açısından durumun suiistimal edildiği, seçim dönemlerin de özellikle bu durumların kamu maliyesine yük oluşturabildiği, belirtilmiştir.

7.5. MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Alt Komisyonun 10.8.2016 tarihli toplantısında;

7.5.1. Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Mevzuat ve Strateji Geliştirme Daire Başkanı Mehmet Fatih GEYİM tarafından;

- İstanbul, Ankara ya da büyükşehirlerin imkânlarının bazen başka yerlerde olmayabileceği, Samsat’ta olmayan bir rehabilitasyon merkezinin Adıyaman’da olabileceği, engelli yakını olan işçinin sürekli olarak Samsat’tan Kâhta’ya gelebilmesinin mümkün olmadığı ancak çalıştığı yerde çocuğunun tedavisini daha rahat devam ettirebileceği, engellilik düzeyinin geliştirilebileceği, engellilerin toplumsal yaşama adapte olabilmelerini sağlayacak imkânların devletimiz tarafından sağlanmaya çalışıldığı, bu tarzda taleplerin suistimal değil, ciddi bir ihtiyaç olarak görülmesi gerektiği,

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

- 5620 sayılı Kanuna göre engelli veya engelli yakını olan sürekli işçi kadrosunda olanların kurum içi yer değiştirme yapabildikleri, ancak kurumlar arası yer değiştirmenin mümkün olmadığı, belediyeler açısından bakıldığında her birinin ayrı birer kurum oldukları, anayasal bütçesi olan özerk kurumlar oldukları, anayasal statüye sahip oldukları dolayısıyla Samsat Belediyesinden Kâhta Belediyesine ya da Adıyaman Belediyesine bir işçinin geçebilmesinin mümkün olmadığı,
- Büyükşehir belediyesinin bağlı kuruluşları arasında büyükşehir belediye başkanının insiyatifiyle kurum içi yer değiştirme yapılabileceği, ancak bir belediyeden başka bir belediyeye yer değiştirmenin mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde mümkün olmadığı, belirtilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

8. USUL VE ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

8.1. GENEL OLARAK

Dilekçeler üzerinde yapılan ilk incelemede, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120'nci maddelerinde belirtilen koşulları taşıdığı görülmüş, dilekçelere konu edilen hususların DKGK'da esastan incelenmesi uygun bulunmuştur.

Komisyonumuza konuyla ilgili olarak gelen dilekçelerde özetle, kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin sağlık sorunları ve tedavileriyle ilgili süreçleri daha kolay takip edebilmelerine imkan tanıyan bir yerde çalışmalarını sağlayacak şekilde uygun bir kuruma tayinlerinin yapılabilmesine, engelli veya engelli yakını olan işçilerin yıllık ücretli izinlerini kendi istedikleri tarihlerde kullanabilmelerine yönelik ilgili mevzuatta düzenlemeler yapılmasının talep edildiği anlaşılmıştır.

Komisyonumuz, gerek yer değiştirme gerekse de yıllık izinlerin istenilen tarihlerde kullanılmasıyla ilgili mevcut mevzuatı değerlendirerek yeterli olup olmadığını, yeterli değilse ne gibi iyileştirmeler yapılabileceğini ve bu alanda yaşanan sorunların nasıl çözülebileceğini tespit etmeyi amaçlamıştır.

8.2. YÜRÜRLÜKTEKİ MEVZUAT HÜKÜMLERİ AÇISINDAN

Komisyonumuzca yapılan çalışmalar sonucunda, özellikle son yıllarda devletin engelli ve engelli yakınlarını destekleyici nitelikte pozitif düzenlemeler yaptığı, yer değiştirme talebiyle ilgili olarak da mevzuata yakın zamanda bu durumda olan kişilerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bazı düzenlemelerin eklendiği tespit edilmiştir.

5620 sayılı Kanuna 2015 yılında eklenen bir maddeyle yer değiştirme konusunda bir düzenleme yapıldığı görülmekte olup ilgili madde şu şekildedir:

“EK MADDE 2 - (1) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda görev yapan ve ilgili mevzuatına göre alınan sağlık kurulu raporunda en az yüzde kırk oranında engelli olduğu belirtilen işçiler ile ağır engelli raporlu eşi veya bakmakla yükümlü olduğu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

birinci derece kan hısımları bulunan işçiler, engellilik durumundan kaynaklanan gerekçelere dayalı olarak kurum içinde yer değiştirme talebinde bulunabilir.

(2) Bu kapsamdaki talepler kamu kurum ve kuruluşlarının kadro imkânları ve teşkilat yapıları dikkate alınarak karşılanır.

(3) İşçinin kendisinin veya birlikte yaşadığı eşi ve bakmakla yükümlü olduğu çocuklarının engellilik durumunun tedavisi sebebiyle kurum içinde yer değişikliği talep etmesi hâlinde, yer değiştirme suretiyle atama yapılacak yerin, işçinin ve bu fıkra kapsamındaki yakınlarının engellilik durumuna uygun olması esastır.

(4) Engellilik durumu devam ettiği sürece kurum ve kuruluşlarca isteği dışında işçinin görev yeri değiştirilmez. Engellilik durumu ortadan kalkan işçiler hakkında genel hükümler çerçevesinde işlem yapılır.”

5620 sayılı Kanuna eklenen yukarıda yer verilen kanun maddesinin gerekçesinde kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan sürekli işçilerin engelli olması veya yakınlarının ağır engelli olmaları hâlinde kurum içinde görev yerlerinin değiştirilmesine imkan sağlanmasının amaçlandığı, bu işlem yapılırken kurum ve kuruluşların teşkilat yapılarının ve sürekli işçi kadro imkânlarının dikkate alınacağı ve bu tür taleplerin bu çerçevede yerine getirileceği belirtilmiştir.

Yıllık ücretli izinlerin ilgili olarak ise 4857 sayılı İş Kanunu ve Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliğinde izin isteğinin zamanı, izin isteği ve verilmesi gibi hususların ayrıntılı bir şekilde düzenlendiği, diğer taraftan 4857 sayılı İş Kanununa 2015 yılında eklenen maddeyle engelli veya engelli yakını olan işçilere mazeret izni başlığı adı altında yeni bir hak tanındığı görülmekte olup ilgili düzenleme aşağıdaki gibidir:

“Mazeret izni

Ek Madde 2 - İşçiye; evlenmesi veya evlat edinmesi ya da ana veya babasının, eşinin, kardeşinin, çocuğunun ölümü hâlinde üç gün, eşinin doğum yapması hâlinde ise beş gün ücretli izin verilir.

İşçilerin en az yüzde yetmiş oranında engelli veya süregen hastalığı olan çocuğunun tedavisinde, hastalık raporuna dayalı olarak ve çalışan ebeveynden sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla, bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar ücretli izin verilir.”

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Yukarıda yer verilen düzenlemenin gerekçesi, engelli veya süreğen hastalığı olan çocuklarının hastalıkları ile ilgilenmelerini temin etmek amacıyla işçi olan anne veya babaya bir yıl içinde on güne kadar ücretli izin verilmesi şeklinde ifade edilirken aynı konuyu memurlar için düzenleyen madde gerekçesinde ise; engelli ya da süreğen hastalığı bulunan çocukların diğer çocuklara göre tekrarlayan hastalıklara yakalanma riski, tedavi şekli, süresi ve iyileşme oranı yönüyle farklılık gösterdikleri, bu çocukların daha sık hastalanması ve tedavi süresinin daha uzun olması nedeniyle çalışan ebeveynin yıllık izin hakkı dışında ek süreli izin kullanımına ihtiyacı bulunduğu, ayrıca bu çocukların hastalıklarının daha komplike seyretmesinin getirdiği ek yük nedeniyle bakımlarının özellik arz ettiği ve ev koşullarında tedavisi yapılsa dahi yakın bakım gerektirdiği, mevcut düzenlemede çalışan ebeveynin yıllık izin hakkı dışında mazeret izni almasının idarenin inisiyatifine bırakıldığı, ayrıca ek süreli bir izin hakkının bulunmadığı, bu durumun çeşitli mağduriyetlere neden olduğu, bu düzenlemeyle engelli ya da süreğen hastalığı bulunan çocuğun tedavi ve bakımının daha etkin yapılabilmesinin amaçlandığı ve bu amaçla hekim tarafından gerekli görüldüğü takdirde 657 sayılı Kanun uyarınca çalışan ebeveynlerden birinin çocuğunun bakımının yapılabilmesi için mazeret izni kullanma hakkı getirildiği belirtilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

9. GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

Komisyonumuzca, kurum içinde olmak kaydıyla kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli işçi kadrosunda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin yer değiştirme imkanına sahip oldukları, kurumlar arası geçiş hususunda ise her iki kurumun uygun görmesi halinde mevzuatın bu durumu engellemediği, ancak bir belediyeden diğer bir belediyeye geçiş yapabilme gibi farklı tüzel kişilikler arasında yer değiştirmeye imkan sağlayacak bir düzenleme yapılmasının doğru olmayacağı, kurum içi geçişlerde bazı bakanlıklarda sıkıntılarla karşılaşılabilmesi, örneğin Gıda ve Tarım Bakanlığının ilçe teşkilatı ve il teşkilatı olduğu, kurum içi yer değişikliği durumunda ilçeden ile gitme şansı olabileceği, ancak ilçe teşkilatı olmayan bakanlık birimleri ve idari yapılarda bu durumun sorun olabileceği, hatta beklenenin aksine engelli istihdamına yönelik katılık oluşması ve iş barışının zedelenmesi gibi bazı olumsuz sonuçları ortaya çıkaracağı,

Kamuda çalışan işçileri memur gibi değerlendirmenin mümkün olmadığı, memurların özlük ve statü hakları açısından benzer durumda bulundukları ancak işçilerin ücretlerinin bireysel veya toplu sözleşmelere göre belirlenmesi nedeniyle ücretler arasında belirgin farkların olabileceği, kamuda sürekli işçi kadrosunda çalışan işçiler açısından kurumlar arası yer değişikliğine ilişkin olarak mevzuatta bağlayıcı bir düzenleme yapılması halinde bu imkanın suiistimal edilebileceği, düşük ücretli yerlerden daha yüksek ücretlerin verildiği kurumlara talebin artabileceği, belediyelerde kaç kişi çalıştırılabileceğinin norm kadrolarla belirlendiği ayrıca mevzuatta en az çalıştırılması gereken engelli kadrolarının bulunduğu yapılacak olan düzenleme zorunlu engelli istihdamını etkileyeceğinden kurumu bu açıdan sıkıntıya düşürebileceği, engelli istihdamı yükümlülüğünü yerine getirmeye çalışan kurumların bu talepler karşısında bu durumdaki kişilere karşı daha katı bir tutum benimseyebilecekleri konunun bu yönüyle de değerlendirilmesi gerektiği,

Yıllık ücretli izinlerin istenilen tarihlerde kullanılabilmesine yönelik olarak ise mevzuata yeni bir düzenleme eklenmesine gerek olmadığı, yıllık izinlerle ilgili usul ve esasların ilgili mevzuatta zaten ayrıntılı olarak düzenlendiği, idarenin elbette ki iş durumu ve işçilerin talebini birlikte değerlendirme inisiyatifine sahip olduğu ve kamu hizmetinin aksamaması için

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

gerekli tedbirleri almakla yükümlü olduğu, diğer taraftan engelli yakını bulunan işçilerin yıllık ücretli izinlerini talep ettikleri tarihler arasında kullanması hususunun taraflar arasında yapılacak olan iş sözleşmesinde veya toplu iş sözleşmesinde düzenlemenin mümkün olduğu, yakın zamanda engelli yakını olanlara yıl içerisinde on güne kadar mazeret izni kullanma hakkı getirildiği ilaveten kamuda çalışan idarecilerin bu durumda olan kişilere karşı zorlaştıracı bir tutum göstermelerinin beklenmeyeceği değerlendirilmiştir.

Komisyonumuzca yukarıdaki tespit ve değerlendirmeler sonucunda kamuda çalışan engelli veya engelli yakını olan işçilerin kurumlar arası yer değiştirme ve yıllık ücretli izinlerin istenilen tarihlerde kullanılabilmesi talebini içeren dilekçelere ilişkin mevzuatta yeni düzenlemeler yapılmasının uygun olmadığına,

3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

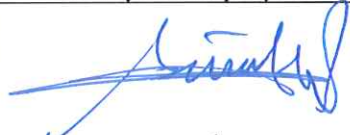
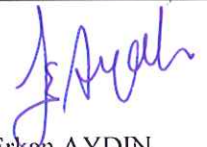
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU

GENEL KURUL KARARI

Karar Tarihi : 22.02.2017

Karar No : 13

Kararın Konusu : Kamuda Çalışan Engelli Ya Da Engelli Yakını Bulunan İşçiler için Memurlara Tanınan Bazı Hakların Verilmesi

 Mihrimah Belma SATIR İstanbul Milletvekili Komisyon Başkanı	 İsmail BİLEN Manisa Milletvekili Komisyon Başkanvekili	 Canan CANDEMİR ÇELİK Gaziantep Milletvekili Komisyon Sözcüsü
 Ramazan CAN Kırıkkale Milletvekili Komisyon Katip Üyesi	 Osman MESTEN Bursa Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Orhan KIRCALI Samsun Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Fikri DEMİREL Yalova Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Özcan ULUPINAR Zonguldak Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Erkan AYDIN Bursa Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Bülent ÖZ Çanakkale Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Aytun ÇIRAY İzmir Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi	 Alican ÖNLÜ Tunceli Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi
 Muharrem VARLI Adana Milletvekili Dilekçe Komisyonu Üyesi		